

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/kongresy-pamieci-narodowej/warszawski-kongres-pamieci-nar/182593,Historia-mowi-przez-pokolenia-Juz-dzis-rozpoczyna-sie-Kongres-Pamieci-Narodowej-.html>
01.03.2026, 14:51

Historia mówi przez pokolenia. Już dziś rozpoczyna się Kongres Pamięci Narodowej - Warszawa, PGE Narodowy, 13-15 kwietnia 2023

Już dziś o godz. 9.30 zapraszamy na uroczyste otwarcie Kongresu Pamięci Narodowej, organizowanego przez Instytut Pamięci Narodowej w Warszawie w dniach 13-15 kwietnia 2023 r. na PGE Narodowym pod hasłem „Historia mówi przez pokolenia” Zostaną zaprezentowane wyniki raportu „Edukacja dla pamięci” i rozpocznie się dyskusja na temat świadomości historycznej Polaków. Chcemy opowiedzieć o najnowszej historii Polski w sposób przemawiający do każdego pokolenia. Debaty z udziałem znakomitych naukowców z Polski i zagranicy, publicystów, blogerów, społeczników, międzynarodowy festiwal filmowy, wystawy multimedialne, warsztaty, strefa nowych technologii, strefa dla najmłodszych, rekonstruktorzy – to tylko niektóre z atrakcji na Kongresie Pamięci Narodowej. Zapraszamy! Wstęp wolny po wcześniejszej rejestracji. Transmisja z otwarcie i debaty Edukacja dla pamięci na kanale IPNtv.

12.04.2023

Transmisja wydarzenia na kanale IPNtv

Przez trzy dni w jednym miejscu spotkają się edukatorzy, naukowcy, nauczyciele, działacze społeczni, weterani, dzieci i młodzież, a także blogerzy, vloggerzy, pisarze, dziennikarze, pasjonaci historii. To pierwsze tak duże wydarzenie, w czasie którego będzie można podzielić się wiedzą na temat pamięci historycznej, tożsamości narodowej i wspólnie szukać sposobów na angażowanie kolejnych pokoleń do poznawania dziejów Ojczyzny.

Wiemy, że historia mówi przez pokolenia. Językiem, jakim snuje swoje opowieści jest pamięć, zakodowana w dokumentach, artefaktach, relacjach świadków, które tworzą mapę narodowej pamięci. Ta mapa tylko wtedy stanie się drogowskazem do przyszłości, kiedy znajdą się ludzie, którzy w twórczy i atrakcyjny sposób przełożą wiedzę o historii naszej Ojczyzny. I jeśli ta wiedza będzie zbudowana na prawdzie.

► Na Kongresie Pamięci Narodowej zostanie zaprezentowany ponaddwudziestoletni dorobek IPN. Instytut, wierny swojej misji, przywraca pamięć o historii najnowszej, prowadzi badania naukowe, poszukuje szczątków bohaterów – ofiar totalitaryzmów, edukuje, upamiętnia, prowadzi śledztwa, przywraca godność ofiarom. Stale szuka nowego języka opowiadania o przeszłości, dostosowując go do wyzwań XXI wieku. Sięga po nowe narzędzia i technologie, żeby dotrzeć do najmłodszych pokoleń.

Aby jak najlepiej spełniać swoją misję, IPN zlecił w 2022 r. badania społeczne dotyczące pamięci i świadomości historycznej Polaków. Jednym z najważniejszych punktów Kongresu będzie prezentacja wyników raportu „Edukacja dla pamięci” podczas panelu dyskusyjnego otwierającego

Kongres.

► Zobacz: [prezentacja częściowych wyników raportu „Edukacja dla pamięci”](#)

W czasie Kongresu proponujemy opowieść o najnowszej historii Polski w sposób przemawiający do każdego pokolenia. 26 paneli dyskusyjnych w strefie naukowej, a w części edukacyjnej wystawy, hackaton historyczny, turniej gier planszowych, projekty gamingowe, interaktywny globus prezentujący „Szlaki Nadziei. Odyseję Wolności” czy przestrzenna szafa archiwalna, dzięki której poznamy historię zapisaną w dokumentach. Zapraszamy do strefy naukowej i edukacyjnej na Kongresie Pamięci Narodowej!

► Strefa naukowa – debaty historyczne

26 paneli dyskusyjnych poświęconych XX-wiecznej historii Polski: to okazja do rozmowy z historykami, dyplomatami, publicystami, dziennikarzami, weteranami, świadkami historii i uczestnikami życia politycznego, takimi jak m.in.: prof. Stéphane Courtois, prof. Andrzej Nowak, prof. Stephen Hicks, Anna Maria Anders. Każdy dzień poświęcony jest innej tematyce.

- 13 kwietnia 2023 r. (czwartek): tematy związane z polityką pamięci oraz polityką historyczną, jak poszukiwania i identyfikacja ofiar wojen i represji, opieka nad grobami weteranów walk o wolność czy zakaz gloryfikacji systemów totalitarnych. Na panelu blogerów będzie można podyskutować o tym, jak mówić, żeby zainteresować młodych historią.
- 14 kwietnia 2023 r. (piątek): dyskusje związane z II wojną światową, kwestia reparacji wojennych i ich znaczenia dla relacji polsko-niemieckich, problematyka powojennych rozliczeń z przeszłością oraz wiedzy Zachodu na temat charakteru okupacji niemieckiej w Polsce, pomoc udzielana Żydom przez Polaków pod okupacją niemiecką, zbrodnie niemieckie w okupowanej Polsce czy zaangażowanie Polski w walkę z totalitaryzmami.
- 15 kwietnia 2023 r. (sobota): rozmowy o „Solidarności” i jej fenomenie, transformacji ustrojowej w Polsce i mechanizmach ówczesnych przemian oraz o roli organizacji polonijnych i grup rekonstrukcyjnych w pielęgnowaniu i przekazywaniu dziedzictwa narodowego.

► Data Kongresu Pamięci Narodowej nie jest przypadkowa. 80 lat temu ujawnione zostało ludobójstwo, jakie na polskich oficerach dokonało sowieckie NKWD w Katyniu, Charkowie i Miednoje. W czasie Kongresu Pamięci Narodowej odbędzie się 4. Międzynarodowy Festiwal Filmowy o Totalitaryzmach „Echa Katynia”. Od 2020 r. festiwal gromadzi twórców różnych gatunków filmowych z całego świata. Jak co roku, będzie to doskonała okazja do obejrzenia polskich i zagranicznych filmów, ukazujących zmagania jednostki z systemami totalitarnymi. Prezentowany będzie m.in. tegoroczny ukraiński kandydat do Oscara – film „Klondike”. Projekcjom towarzyszyć będą liczne panele dyskusyjne i spotkania z twórcami.

►Gale

Zwieńczeniem każdego dnia Kongresu Pamięci Narodowej będą uroczyste gale. Pamięć historyczna, sposób prezentowania historii, zachowania dziedzictwa narodowego, to elementy łączące wszystkie nagrody przyznawane przez IPN. Transmisje z każdej gali na kanale IPNtv:

- Sygnety Wydawnictwa IPN – 13 kwietnia 2023 r., godz. 16.30
- Debiut Historyczny Roku – 14 kwietnia 2023 r., godz. 16.00
- Gala Nagrody „Kustosz Pamięci Narodowej” oraz wręczenie medali „Reipublicae Memoriae Meritum” – 15 kwietnia 2023 r., godz. 16.00

► Strefa edukacyjna

Nowe Technologie – atrakcje przygotowane przez Biuro Nowych Technologii IPN

Dla 59 proc. uczniów najważniejszym źródłem wiedzy historycznej są filmy i gry komputerowe – wynika z raportu „Edukacja dla pamięci”. (►Zobacz: [prezentacja częściowych wyników raportu „Edukacja dla pamięci”](#))

W Strefie Nowych Technologii każdy uczestnik będzie mógł złamać bolszewickie szyfry w „[Grze Szyfrów](#)” (projekcie gamingowym Instytutu) oraz wejść do mieszkania w peerelowskim bloku, gdzie ukryta jest konspiracyjna drukarnia, aby wydrukować bibułę „Solidarności Walczącej” (aplikacja „[Szybowcowa '87](#)”). Oba tytuły będą dostępne dla uczestników Kongresu z obsługą Virtual Reality (VR). Można je pobrać na platformie STEAM.

► W ramach Kongresu Pamięci Narodowej Biuro Nowych Technologii IPN organizuje także [Histhack](#): hackathon dla młodych programistów ze szkół ponadpodstawowych. Zadaniem finalistów będzie rozwiązanie zadania przygotowanego przez IPN w trakcie trwania Kongresu. Główną nagrodą będą Gogle Oculus Quest II i 3 zestawy gogli dla szkoły. W ten sposób poprzez rywalizację uczniowie będą mogli zgłębiać tajniki programowania, a także zdobędą wiedzę na temat historii własnej Ojczyzny.

► Edukacyjna Podróż Historyczna

W 5. strefach ze stanowiskami multimedialnymi dla dzieci i młodzieży edukatorzy IPN przygotowali m.in. gry, quizy, warsztaty. Będą to: strefa „Walka o niepodległość i granice”, „II RP”, strefa „II wojna światowa”, „Powojenny opór antykomunistyczny” oraz strefa „Solidarność (do 1989 r.)”. Z kolei na zewnątrz pojawią się rekonstrukcje historyczne. To doskonała okazja do obejrzenia z bliska pojazdów i samolotów z minionej epoki.

► Olimpiada Gier Planszowych

Podczas Kongresu odbędzie się wielki finał Olimpiady Gier Planszowych, w którym weźmie udział ponad 200 graczy z całego kraju. Uczestnicy rozegrają turnieje gier wydanych przez IPN, m.in.: „Bitwa Warszawska”, „ORP Orzeł” czy „ZnajZnak”.

► Dla najmłodszych

Warsztaty „Drużyna Inki” prowadzone przez Biuro Przystanków Historia to zajęcia, podczas których uczestnicy poznają historię sanitariuszki „Inki” – Danuty Siedzikówny i jej rodziny oraz zasady pierwszej pomocy. Najmłodszym edukatorzy IPN przybliżą historię „Misia Wojtka” w formie spektaklu teatralnego.

► Wystawy

- „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności”: międzynarodowy projekt edukacyjno-memoratywny, mający na celu upamiętnić wysiłek Polskich Sił Zbrojnych podczas II wojny światowej oraz losy ludności cywilnej ewakuowanej z ZSRS wraz z armią gen. Andersa. Wystawa przypomina bohaterskie czyny naszych lotników w Bitwie o Anglię, polskich żołnierzy spod Tobruku, Narwiku czy Monte Cassino. Częścią wystawy jest wirtualny globus prezentujący szlaki cywilne, wojskowe, morskie i lądowe, którymi przemieszczali się Polacy podczas II wojny światowej. Poprzez interaktywny panel sterujący globusem, każdy będzie mógł wybrać region świata oraz poznać historię i losy

Polaków z nim związanych.

- „Patrioci. Żołnierze. Żydzi”: prezentacja sylwetek Żydów walczących o niepodległość i granice Polski w latach 1914–1921 oraz ich późniejsze losy.
- „20-40-23”: wystawa przedstawia wielkie zwycięstwo 1920 r. oraz tragedię roku 1940. To podróż po najtrudniejszych momentach polskiej historii widzianej przez pryzmat wybranych postaci historycznych.
- wystawę grafik obozowych Marii Hiszpańskiej-Neumann oraz prezentacja najcenniejszych archiwaliów z okresu II wojny światowej
- fragmenty wystawy „»Ramię krzep – Ojczyźnie służ«. 135. rocznica powstania Sokolstwa Polskiego w Ameryce”, czyli kolekcji pozyskanej ze Związku Sokolstwa Polskiego w Ameryce

► Archiwum Sercem Instytutu Pamięci Narodowej jest Archiwum, w którym znajdują się ponad 92 kilometry dokumentów. W czasie Kongresu zostanie zaprezentowany projekt Archiwum Pełne Pamięci: prywatne kolekcje polskich rodzin i organizacji polonijnych, które w Archiwum stają się częścią narodowego dziedzictwa. Zbierane historie żyją nowym życiem, opowiadane za pośrednictwem powstających publikacji, wystaw i akcji upamiętniania.

Odwiedzający ekspozycje będą mogli dowiedzieć się o losach swoich przodków w Centrum Informacji o Ofiarach II Wojny Światowej. Poznają znaczeniu programu dokumentacyjnego „Straty osobowe i ofiary represji pod okupacją niemiecką w latach 1939–1945”.

Zapraszamy do zapoznania się z przestrzenną instalacją, która poprzez swoją meblarską formę w metaforyczny sposób nawiązuje do starego strychu, sekretarzyka przodków, w którym zakłeta jest pamięć o przeszłości. Zaprosimy publiczność do samodzielnego rozszyfrowania historii ukrytych w dawnych dokumentach, z wykorzystaniem multimedii i nowych technologii.

► Wydawnictwo IPN zaprezentuje nowości wydawnicze i bestsellery, a także komiksy i gry planszowe dla najmłodszych. Wydawnictwo IPN zaprasza na promocję publikacji przygotowanej przez zespół pod kierunkiem prof. Tadeusza Wolszy „[Gdy nieme groby przemawiają... Archiwum dr. Jana Zygmunta Robla](#)”. Spotkanie odbędzie się 14 kwietnia 2023 (piątek) 2023 r., o godz. 11.00, w ramach Kongresu Pamięci Narodowej, Strefa Wydawnictwa IPN.

► Kongres Pamięci Narodowej to niepowtarzalna szansa odkrycia historii Polski XX wieku. Żeby wiedzieć, kim jestem, muszę wiedzieć, skąd pochodzę, jakie mam korzenie. Naród to wspólnota pamięci, sztafeta pokoleń, a historia to klucz do przyszłości. W trakcie 3 dni wydarzenia każdy – niezależnie od wieku – znajdzie w naszej ofercie coś dla siebie. Przyjdź, razem ze swoimi dziećmi, rodzicami i dziadkami. Razem porozmawiajmy o naszej historii i o dziedzictwie narodowym. Wstęp wolny. Zapraszamy. Wystarczy się jedynie zarejestrować na stronie Kongresu: <https://kongrespamiecinarodowej.pl> !

► [Rejestracja](#)

► Szczegółowy plan wydarzenia: <https://kongrespamiecinarodowej.pl/> oraz DO POBRANIA - program

► Obejrzyj spoty promujące Kongres Pamięci Narodowej

Wydarzenie objęte patronatem honorowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy.

► <https://kongrespamiecinarodowej.pl/>

Kongres Pamięci Narodowej

► Raport „Edukacja dla pamięci”: [Częściowe wyniki raportu - do pobrania](#)

► Wstęp wolny. Zapraszamy!

Kontakt dla mediów:

Rzecznik Prasowy IPN - Dyrektor Biura:

dr Rafał Leśkiewicz

tel. 602 322 362

rzecznik@ipn.gov.pl

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Pliki do pobrania

[Kongres Pamięci Narodowej 13-15 kwietnia 2023 r. - program \(pdf, 1.57 MB\)](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)